

Byt kurs i London

MÄNSKLIGHETEN SITTER i en buss i en brant nedförsbacke. Den rullar allt snabbare till följd av lägre tillväxtsiffror, vikande handel, nya uppsägningar, ökad fattigdom. Finanskrisen utlöstes i USA och den yttersta orsaken, det medger nu även mainstream-ekonomer, var tilltron till en självreglerande marknadsekonomi. Det kan tyckas som att en kris med ursprung i världsekonomin centrum inte främst borde drabba dess periferi, där de allra mest utsatta lever. Men dessvärre far nu krisen fram med dubbel styrka över det globala Syd.

Varje gång de globala tillväxtprognoserna skrivs ned med en procentenhet knuffas 20 miljoner människor i Syd över fattigdomsgränsen, enligt Världsbanken. Den räknar med 50 miljoner nya fattiga i år.

I RAPPORTEN *I krisens skugga* utgiven av Forum Syd förklarar Kenneth Hermele varför krisen slår hårdast mot dem som befinner sig allra längst från Wall Street och London City. Det handlar om globaliseringen. De tre största penningflödena till Syd är utländska investeringar, banklån och de pengar som migranter skickar hem. Alla dessa kanaler spås minska med 20–40 procent i år när företag och banker stramar åt och migrantarbetare förlorar sina jobb.

Till råga på allt minskar de fattigaste ländernas export snabbare än andra länders. Sammantaget har risken ökat dramatiskt för en ny skuldfalla. Och inom de fattigaste länderna är det de mest utsatta som drabbas värst; Hermele nämner det brutala faktum att när tillväxten minskar i fattiga länder ökar flickors barnadödlighet fem gånger mer än pojkar.

Vi sitter alla i den där bussen och vi vet att längre ner, bortom finanskrisens alla gropar och gupp, finns ett stup: farlig och okontrollerbar klimatförän-

dring. Längst fram sitter 18 män och 2 kvinnor, regeringschefer för världens 20 största ekonomier. Denna vecka möts de i London. De borde förstås vidta lämpliga åtgärder. Återreglera den finanssektor som löpt amok och bygga nya institutioner för världsekonomin. Sjösätta väldiga stimulanspaket som både skapar jobb och ekologisk hållbarhet – både i centrum och periferi. Blåsa upp biståndet. Stänga de skatteparadis som undanhåller den globala överklassens byten från beskattning. Länka London till klimattoppmötet i Köpenhamn i december: Ett avtal för kraftfulla utsläppsminskningar och gigantiska klimatinvesteringar är helt nödvändigt.

Nu om någonsin krävs radikala förslag. Global skatt på valutaväxling! Ett globalt utsläppstak! Utrota fattigdomen! En världsvaluta så att alla slutar sponsra USA! Ett världsparlament för demokratisk styrning av globala angelägenheter!

G20-MÖTET SER visserligen ut att gå åt rätt håll. Regelverk ska ses över, Internationella valutafonden ge något större inflytande åt länder utanför OECD, stimulanspaket annonseras (men inte större än att budgetbalansen snart ska vara återställd). Skatteparadisen känner viss oro och en del har börjat lätta på sin banksekretess. Det är det mest positiva resultatet av G20-processen, enligt Kenneth Hermele, tillsammans med det faktum att G8 har sett sig tvunget att utvidga gruppen till 20 länder för att återställa sin beslutsamhet och därmed även ökat sin demokratiska legitimitet.

Men det räcker inte. Mänskligheten sitter i en buss på väg mot ett stup. Vi är inte tacksamma för att G20 lättar på gasen. Vi är förbannade på att de inte tvärbromsar och kör åt ett annat håll.

RW

